

საპროლეტარული კულტურის, სპორტის, ჯანმრთელობის საკავშირო ორგანიზაცია და პროლეტარული კულტურის სახელმწიფო ორგანიზაცია

23 თებერვალი, 1988 წ. № 204 (9871) © უფროსი რედაქცია

გამოცემის 1934 წლის 13 აპრილიდან

მედიკუმენტით პროტექცია: „2005“ წლამდე პერიოდისთვის საქართველოს სსრ საფარველ ქალაქის განვითარებისა და განლაგების საქმის ძირითადი დავალებია.

# ესაქ უნდა აისახოს

ყველასთვის კარგად ცნობილია, რა მწველად ღვას საბინაო პრობლემა ჩვენს რესპუბლიკაში. ეს პრობლემა, ცხადია, განსახილველად წარმოადგენს ზემოხსენებულ პრობლემის აისახა — საბინაო პრობლემის გაუმჯობესებას 125 ათასი ოჯახი ელოდება, ნათქვამია პროექტის ძირითად დებულებებში. ბუნებრივია, რესპუბლიკის საწარმოო ძალთა განვითარების და განლაგების სქემის ძირითად მიმართულებებში ამ საკითხზეც გამახვილდა ყურადღება და დაისახა მისი გადაჭრის გზები — 15 წელიწადში გათვალისწინებულია აშენდეს 35,7 მილიონი კვადრატული მეტრი საერთო ფართობის საცხოვრებელი სახლები.

ახალი საცხოვრებელი რაიონების მშენებლობა ნორმით დადგენილ, საკმარისი რაოდენობის სპორტული მოედნების გარეშე უზრუნველდება, დანამატული მომავალი თაობის პარამონიული აღზრდის საქმის წინაშე. ამ უზრუნველყოფის და წინადახმების შედეგად სწორედ ჩვენი დიდი ქალაქების ბევრ ასეთ საცხოვრებელ რაიონს „საძინებელ კორპუსებს“ რომ უწოდებენ. დიას, ამ საკითხზე ყურადღების გაუმახვილებლობა დღეს არ გვეპარება, კულტურულ-სპორტული კომპლექსები ახალი რაიონების ინფრასტრუქტურის ორგანიზაციის ნაწილი უნდა იყოს — ასეთია დროის მოთხოვნა და ეს გარემოება აუცილებლად უნდა იქნას გათვალისწინებული რესპუბლიკის შემდგომი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პერსპექტივის ამსახველად ამ უმნიშვნელოვანესი დოკუმენტის საბოლოო ვარიანტის მიღების დროს.

პარლემენტის, პენსიონერის, თბილისის.

# საბჭოთა ალპინისტები დაკულაბირზე

პატივსაცემი, ორი საბჭოთა მთამსვლელები, ალმათელები იური მოსიგინი და ყაზბეგ ვალიევი, ჩეოს-ლოვიაკულ ზოლტან დემიანთან ერთად ავიდნენ პიმალიის ცნობილ „რვათასიან“ მწვერვალ დაკულაგორზე (8167 მ).

მათ ეს მწვერვალი უანგბადის ბალონების გარეშე დალაშქრეს. შეგახსენებთ, რომ ყაზბეგ ვალიევის დედას დაკულაგორი დედამიწის უმაღლეს მწვერვალ ჯომოლუნგმას (8848) შემდეგ მეორე „რვათასიანი“ მწვერვალია.



დელაშვილის ზურგზე ძნელად თუ მოიძებნება ისეთი ქვეყანა და ერი, რომელსაც თავის არსებობის მანძილზე იმდენი მრავალფეროვანი ხალხური თამაშები და სპორტის ეროვნული სახეობები შექმნას, რამდენიც ჩვენა წინააღმდეგ შემთხვევაში და დავიკვირვებ. უკვე მათგანში ჩაქსოვილია არა მარტო ფიზიკური გადარჩენის სწრაფვა, არამედ ქართველი კაცის ბუნება, მისი მაღალი და რაინდული სული, კაცობრივობა. საქართველოში ცხენოსნობის მრავალი სათამაშო სახეობის არსებობის ბევრმა უტყუარმა წყარომ მოაღწია ჩვენამდე. ცნობილია, რომ მარტო ცხენით ბურთის თამაშის სუთი-ეჭვს ნაირსახეობა შეუქმნია ჩვენს ხალხს. ახლანდელი ცხენბურთი მათი შენაერთია, ცხენბურთიც ომისშემდგომ პერიოდში, 40-იანი წლების მიწურულში ეწოდა ხელახლა აღდგენილ ამ ხალხურ თამაშს. ეს ფოტოსურათი წელსაა გადაღებული. ცხენოსნობის ეროვნულ სახეობებში ზუგდიდში გამართულ რესპუბლიკურ ასპარეზობაზე.

თამაშ ქიქავას ფოტო.

# ტურნირები, ტურნირები...

ამ დღეებში მსოფლიოს სხვადასხვა ქალაქების კორტებზე ტარდება ჩოგბურთის საერთაშორისო ტურნირები.

ნაშვილი (აშშ), „ვირჯინია სლოპს“ სერიის ტურნირში, თბილისელმა ლეილა მესხმა (იგი აქ მესამე ნომრად იყო განთავსებული) მეოთხედფინალში დაამარცხა ამერიკელი ბარბარა პოტერი — 2:6, 6:2, 6:3. ნახევარფინალში მესხი ბევრად ბოუზსა და პელი ჩოფის (ორივე — აშშ) შორის გამარჯვებულს შეხვდება.

პანამაში მიმდინარე გრან-პრის სერიის ტურნირის ნახევარფინალში გვიდა საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი ანდრეი ჩენოკოვიც. მეოთხედფინალში მან დაამარცხა ამერიკელი რიჩი რენებერგი — 6:2, 2:6, 6:3 — და ახლა ავსტრიელ ჰორსტ სკოფის შეხვდება.

გრან პრის სერიის ტურნირი მიმდინარეობს ტოკიოშიც. უმძლავრის ორგზის ჩემპიონმა, დასავლეთგერმანელმა ბორის ბეკერმა ნახევარფინალში დაამარცხა ამერიკელი რაჩარდ მატუსევიცი — 7:6, 7:5, 6:1, ავსტრიელმა ჯონ ფიცჯერალდმა მოუგო შვედ ჩოგბურთელს ს. ედბერგს — 7:6, 7:2, 6:0.

# გზრუნველი ხალი ოვოლ გავშვავს

პანამის ბავშვთა ფსიქონევროლოგიურ პანსიონატს წლეულს დაარსებულ 50 წლისთავი უსრულდება. აქ სხვადასხვა სენით დაავადებული ბავშვები ცხოვრობენ. ბუნებისაგან დაზარალებული ბავშვები და მზრუნველობა და ნუგეში ესაჭიროებათ, რასაც პანსიონატის თანამშრომლები არ აკლებენ თითოეულ მათგანს. მათი თვალვით ხედავენ ალსაზრდელნი ამქვეყნიურ სილამაზეს, მათი ხელისშეწყობით უზანაგრძობად სიცოცხლე, მათი გულით გრძნობენ სიყვარულს და ერთგულებას.

პანსიონატის არაერთ ალსაზრდელს გაუკვლევია ცხოვრების გზა ამ მზრუნველი კერძიდან. ზოგი ექიმის გახდა, ზოგი პედაგოგი, ბიბლიოთეკარი თუ ეკონომისტი.

ზაფხულში ჩვენი პანსიონატის კურსდამთავრებული თინათინ ფიფია თბილისის ორჯონიძის სახელობის III საბაზო სამედიცინო სასწავლებელში ჩაირიცხა, ნანა ლაფაძე კი თბილისის ი. ნიკოლაძის სახელობის სამხატვრო სასწავლებელში.

მანამდე კი 20 ივნისს ჩვენი შეფები საქართველოს სახელმწიფო ფიზიკულური ინსტიტუტის თანამშრომლები, გაერთიანების პროექტ-ომიტეტის თავმჯდომარის ბადრი ქოჩიაძის ხელმძღვანელობით პანსიონატს ესტუმრნენ. მათ ჩვენს ალსაზრდელს სანუქარს მოუტანეს 4408 მანეთის ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი და სპორტული ინვენტარი. ესაუბრნენ, გამოკითხეს მათი სურვილების შესახებ, ითამაშეს, იმღერეს, მზთთან ერთად, ნამდვილი მეგობრული სითბო აგრძნობინეს, დახმარება აღუთქვეს ლაფაძის და ფიფიას და მართლაც ახლა, როცა მათ სასწავლებლებს საერთო საცხოვრებელი არ აღმოჩნდა, ფიზიკულური ინსტიტუტის დირექტორმა იზრუნა ამ ბავშვებზე და საერთო საცხოვრებელში ბინა მიუჩინა.

კარგია, რომ ყველა ხელმძღვანელს ისე ესმოდეს ობოლ ბავშვებზე ზრუნვა, როგორც ეს ფიზიკულური ინსტიტუტის, სამედიცინო და სამხატვრო სასწავლებლის ხელმძღვანელებს ესმით.

ნიკოლოზ ნაზარაშვილი, კახის ბავშვთა ფსიქონევროლოგიური პანსიონატის დირექტორის მოადგილე სასწავლო-სააღმზრდელი დარგში.

# მანდი ზაქარაძე მსოფლიო პირველობაზე

მანდი ზაქარაძე მსოფლიო პირველობაზე მიაბა ჩიბურდანიძისა და ნანა იოსელიანის მსოფლიო პირველობის მატჩის მე-12 პარტია. თეთრი ფიგურებით თამაშობდა ნანა იოსელიანი. პარტია გადაიდო. 41-ე სვლა ჩაიწერა პრეტენდენტმა. ეს პარტია დღეს უნდა დამთავრდეს.

# ფეხბურთი

# სსრ კავშირის ჩემპიონატი ფეხბურთში

გაუზინ თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის „დინამოს“ სტადიონზე შედგა სსრ კავშირის 51-ე საფეხბურთო ჩემპიონატის 26-ე ტურის მატჩი თბილისის „დინამოსა“ და ლენინგრადის „ზენიტს“ შორის. თამაში დამთავრდა ლენინგრადელთა გამარჯვებით (1:0).

- ტურის სხვა შეხვედრათა შედეგები ასეთია:
- „ზახტორი“ — „ტორპედო“ 0:0
- „დნაპრი“ — „პატირბი“ 3:0
- „სპარტაკი“ — „დინამო“ კ. 1:0
- „ნაფთიკი“ — „სალაბრისი“ 1:2
- „ნარკომოვსკი“ — „მეტალისტი“ 1:1
- „პარაბი“ — „ლოკომოტივი“ 0:0

# პროფკავშირების თასი — ტორპედოებს

მუთაისი. ცენტრალური სტადიონი. 19 თებერვალი.

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „მეტალურგი“ (რუსთავი) — 4:0 (3:0).

„ტორპედო“: ჩხეიძე (ბახუაძე), პაპავა, გვიტაძე, ბუჩქაძე, შეყრილაძე (ფრუიძე), შენგელია, კიქლიაშვილი (ხარაბაძე), მანაგაძე (ფხვინიძე), მგერელაძე, დარახელია, კაპარავა (ივანეიშვილი).

„მეტალურგი“: ქორიძე, ნადირაძე, ავაქიანი, გოგალაძე, ქახრაშვილი (ხარაბაძე), ტანდელიანი, ტ. კახანაძე, მერტრევილი (შაბუაძე), ა. კახანაძე (შეყვლაძე), ვახაძე, უგრეხელიძე.

მსაჯი მ. დარჩია (თბილისი).

სსრ კავშირის პროფკავშირების ფეხბურთის ფედერაციის თასის გათამაშება 1981 წლიდან ტრადიციულად ტარდება. წლებმანდელი გათამაშების ფინალში ჩვენი რესპუბლიკის გუნდები „ტორპედო“ და „მეტალურგი“ გავიდნენ, მათ კარგად

ჩაატარეს წლებმანდელი სეზონი II ლიგის IX ზონაში, ქუთაისელმა ფეხბურთელებმა ვადადელ ადრე გამარჯვებულ და I ლიგაში გადასასვლელ ტურნირში მონაწილეობის უფლება მოიპოვეს, რაც იმდენი განაწილებს ამ ტრადიციული გუნდის მრავალრიცხოვან გულშემატკვრებს. რუსთაველებმა მესამე ადგილი დაიკავეს და საკმაოდ პერსპექტიული კოლექტივის სახელიც დაიმკვიდრეს.

ამ გუნდების პირველი ფინალური შეხვედრა 26 აგვისტოს რუსთაველში ჩატარდა. მათგან დარჩეულია გატანილმა ბურთმა გამარჯვება ტორპედოებს მოუტანა.

განმეორებითი ფინალური თამაში ქუთაისელ ფეხბურთელთა სრული უპირატესობით წარიმართა, ისინი მობილურებით, მაღალ ტემპში თამაშობდნენ. ნახევარმეცველები საფუძვლიანად დაეფუძნენ მოედნის ცენტრს და საკმაოდ ძლიერი ქარის მიუხედავად, გრძელი, ზუსტი გადაცემებით სახიფათო პოზიციებში გაყავდათ თავდამსხმელები, რომლებიც ხშირად უგებდნენ ბრძოლას „მეტალურგის“ მცველებს და

ქორიძის კართან ზედხედ შეიქმნა საგოლე მომენტები, ანგარიშიც უკვე მე-5 წუთზე გაისხნა, როცა ქორიძის პირისპირ გასულმა კაპარავამ წამით დაასწრო მას — 1:0, ხუთიოდე წუთის შემდეგ მასპინძელთა საუკეთესო ბომბარდირმა მეგრულადვე მეორედ აიღო სტუმართა კარი, 36-ე წუთზე კი კაპარავამ ანგარიში სამამდე გაზარდა.

შეიძლება ითქვას, ფინალური მატჩის ბედ გადაწყვეტილი იყო, მაგრამ ტორპედოელებმა აქტიურად წარმართეს მეორე ტაიმიც, თუმცა, ამჯერად ერთი ბურთის გატანა შეძლეს დარჩეულია ვეფქტური დობინაგის შემდეგ.

4:0 — ასეთი ანგარიშით გაიმარჯვა ქუთაისის „ტორპედო“ და სსრ კავშირის პროფკავშირების ფეხბურთის ფედერაციის თასი მოიპოვა. ზონაში გამარჯვება, საკავშირო თასის გათამაშებაში უმაღლეს ლიგის გუნდებთან შესანიშნავად ჩატარებული მატჩები და მეოთხედფინალში გასვლა, პროფკავშირების თასის მოპოვება, იმის თქმის საშუალებას გვაძლევს, რომ გუნდი სწორ

გზაზე ღვას, იგი კრიზისის დაძლევის პროცესშია. ვფიქრობთ, ტორპედოელები კარგი განწყობით, საბრძოლო შემართებით ხედავნი სეზონის მთავარ მატჩებს — I ლიგაში გადასასვლელ ტურნირს. მანამდე კი ამ დღეებში შ. შავგულიძის სახელობის თასის გათამაშების ფინალში მახარაძის „მერცხალს“ შეხვდებიან.

„მეტალურგთან“ მატჩის დამთავრების შემდეგ მოეწყობა პროფკავშირთა თასის გადაცემის საშემომცემი ინტელექტუალური კონკურსი. ტორპედოელებს წარმატება მიულოცა და თასი გადასცა პროფკავშირების სპორტსაზოგადოების ფეხბურთის განყოფილების უფროსმა, რსფსრ-ის დამსახურებულმა მწვრთნელმა ა. გროხოვსკიმ. გუნდის მწვრთნელებს და ფეხბურთელებს გადაეცათ ვიშნელები და პირველი ხარისხის სიგელები, ხოლო მეტალურგები II ხარისხის სიგელებით დაჯილდოვდნენ.

თამაშ ხარაბაძე, („ლელოს“ ხაყ. კორ.).



# ყველა ერთად ვიფიქროთ

**წალს** უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების წინ, როგორც ცნობილია, აბიტურიენტთათვის ფიზიკურ მომზადებაში ერთგვარი შემოწმება ჩატარდება. უნდა ითქვას, რომ ფიზიკურ მომზადებაში გამოცდებმა საკმაოდ ჩინებული და დაბრუნებული ჩაიარა. მან საფუძველი ჩაუყარა შესანიშნავ და პერსპექტიულ საქმეს. ყველანი ვიყავით იმის მოწმენი, თუ როგორ გამოცდას და მთელი რესპუბლიკის სპორტული ბაზები და არა მხოლოდ ისინი... სკვერები, პარკები, სანაპიროები მოვარჯიშე აბიტურიენტებით გაივსო. ყველა ცდილობდა ფიზიკურ მომზადებაში ჩათვლის მიღებას და მისაღებ გამოცდებზე თანაბარი ქულების დაგროვების შემთხვევაში უპირატესობის მიღწევას, რასაც ეს ჩათვლა პირდაპირად მიაღწევდა.

მისაღები გამოცდების დამთავრების შემდეგ სპორტის მუშაკებმა და სახალხო განათლების სამინისტროს შესაბამისმა სამმართველომ შეისწავლეს და ანალიზი გაუკეთეს იმას, თუ რა მოგვცა ამ სახეობამ.

დადუშვით, ვინც წარმატებით ჩააბარა მისაღები გამოცდები და ჩა-

თვალა, რომ ფიზიკური ვარჯიშები მას აღარ ჰქონდა, ეს კიდევ „გასაგებია“. მაგრამ, საქმეში ჩაუხედავი კაცი იფიქრებს, იმათ რაღა დაეპირათ, ვისაც ეს გამოცდები მომავალ ზაფხულში ელისო. ისინი ფიზიკურ მომზადებაში რატომ აქედანვე არ იქერებ თადარიგს, ისევე, როგორც, ვთქვათ, მათემატიკაში, ფიზიკაში, ქართულ ენასა და ლიტერატურაში?..

ასეთი პასიურობა იოლი ასახსნილი გახდება, თუ გავითვალისწინებთ, რომ წლის არ ყოფილა არც ერთი შემთხვევა, აბიტურიენტის უმაღლეს სასწავლებელში ჩარიცხვისას ფიზიკურ მომზადებაში მიღებულ ჩათვლას რაიმე გავლენა რომ მოეზინოს საბოლოო შედეგზე.

დიან, ფიზიკურ მომზადებაში არც ერთი აბიტურიენტისთვის პრაქტიკულად არავითარი პრივილეგია არ მიუცია. თანაბარი ქულად დაგროვების შემთხვევაში ფიზიკურ მომზადების ჩათვლამდე სანამ მიღებულა საქმე, მოქმედებდა სხვა უამრავი პრივილეგია (სამხედრო საგადასახადო სამსახურის მოხდა, სასკოლო ოლიმპიადებში გამარჯვება, სკოლის წარჩინებით

დამთავრება, მაპროფილებელ საგნებში მიღებული მაღალი ნიშნები, პროფექტიკუმის ფრიადის დიპლომები, სტაჟი...), ასე რომ, ფიზიკურ მომზადების ჩათვლამდე საქმე, ვიმეორებ, არც ერთხელ არ მისულა.

ჩემი წინადადება: კიდევ უფრო დაიხვეწოს ფიზიკურ მომზადებაში ჩასაბარებელი ნორმატივები. ეს ნორმატივები ძირითადად უნდა გამომდინარეობდნენ საშუალო სკოლებში ფიზიკურის საგნის სწავლებაში პროფილიდან.

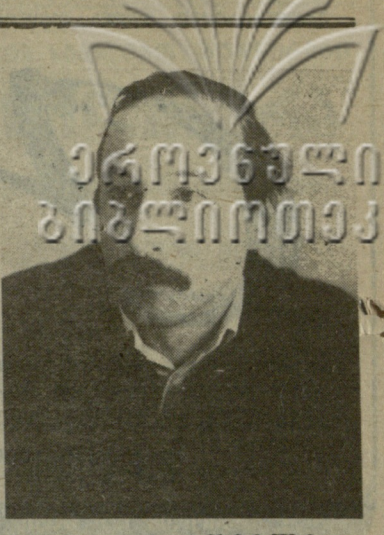
მომავალში ფიზიკურ მომზადებაში უბრალო ჩათვლა უნდა შეიცვალოს დიფერენციალური ჩათვლით ან ნიშნებით (ნორმატივების ჩაბარების მიხედვით).

იმ აბიტურიენტებს, რომელნიც ფიზიკურ მომზადებაში მიიღებენ ჩათვლას ან ნიშანს ფრიადზე, დაემატოს 1 ქულა, ოთხიანზე — 0,5 ქულა, ხოლო სამიანზე — 0,25 ქულა. ეს შეფასება, როგორც გამსვლელი ქულები, აუცილებლად შევიდეს მისაღები გამოცდების საგამოცდო ფურცლებში.

ვეფიქრობ, დღემდე მოქმედ სხვა უპირატესობებზე არანაკლები მნიშვნელობა აქვს იმას, ფიზიკურად როგორი განვითარებულია ჩვენი ახალგაზრდობა. განა ნათელი არაა ფიზიკურად სუსტ სპეციალისტზე მეტის გაკეთება რომ ძალუძს ჯანსაღ ადამიანს? ამიტომაც ვფიქრობ ჩვენი ფიზიკურ მომზადების შეფასებას უნდა მიენიჭოს გადაწყვეტი მნიშვნელობა, შემდეგ კი თუ საჭირო გახდება ძალაში შევიდეს სხვა უპირატესობები. (შედეგობაში არა მყავს ჯანმრთელობის მიზნით ფიზიკურად განათვისფლებული ახალგაზრდები, მათთვის დებულაში ცალკე პუნქტი უნდა შევიდეს). ჩემი აზრით, საკითხის ასე დაყენება წინგადადგმული ნაბიჯია იმ მიზნისკენ, რისთვისაც საერთოდ ეს საქმე წამოგვიყვანა, საქმე კი პერსპექტივაში ძალიან დიდი და კეთილშობილურია, მე გიტყვი — ეროვნულიც.

ალბათ ჩემს მოსაზრებას ოპონენტები გამოუჩნდნენ, მაგრამ, მოდით, ყველამ ერთად ვიფიქროთ, ვიკამათოთ, ავფონ-დავფონოთ.

**ლევან ჩიჭავაძე,**  
საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ფიზიკის დეპარტამენტის გამგე, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი.



## პარტეპლი ტანთმარჯობა — მოსკოვის ჩაპოვინი

პარტი ტრადიცია დამკვიდრდა ბოლო წლებში — მოსკოვში იმართება ვაჟ ვეტერან ტანთმარჯობის შეჯიბრება, რომელსაც ოფიციალურად მოსკოვის ლია პირველობა ეწოდება.

წლებადღე გათამაშებაში 23 მონაწილეს შორის იყო ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენელი — სპორტის ოსტატი, 36 წლის კოტე გულიაშვილი. ქართველი ტანთმარჯობის მსაჯულთა და მსაჯულთა ჩემპიონობა მოიპოვა. მრავალჯერადი მისი შედეგია 54,6 ქულა. აღსანიშნავია, რომ ჩვენმა ვეტერანმა გარდა აბსოლუტური გამარჯვებისა, კიდევ სამი სახეობა მოიგო ექვსიდან.

დასასრულს დავძენთ, რომ კ. გულიაშვილი გასულ წელს ანალოგიურ ტურნირში მესამე პრიზორი გახდა, ჩემპიონობა კი ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენელმა ვლადიმერ ტუტუევიამ მოიპოვა.

**სურათი: კოტე გულიაშვილი.**

### IV ახალგაზრდაული სპორტული თამაშები

**მსოფლიო ტენისური შედეგები**

ბათუმში დამთავრდა საქართველოს IV ახალგაზრდაული სპორტული თამაშების შეჯიბრება მაგიდის ჩოგბურთში.

აი, როგორ გამოიყურება გუნდური ადგილები: გოგონები: 1. თბილისი, 2. აჭარა, 3. აფხაზეთი; ქალები: 1. თბილისი, 2. აჭარა, 3. ქუთაისი.

საერთო ჩათვლაში ყველას აქვს თბილისის ნაკრებმა (563,5 ქულა), მეორე ადგილზეა აჭარის (360), ხოლო მესამეზე — აფხაზეთის (182,5) კოლექტივები.

გოგონათა თანრიგში პირად პირველობაში ადგილები ასე განაწილდა 1. ნატალია რაზმაძე (თბილისი), 2. ოლა ჩაჩავა (აფხაზეთი); 3. ტატინა კორნიენკო (თბილისი).

ქალები: 1. ზაზა ვივაზოვი, 2. იგორ კვიციანი, 3. ნიკოლოზ სევესტიანი (სამივე — თბილისი).

გოგონათა წყვილთა თანრიგში: 1. ნატალია რაზმაძე — ირინე ავლამაზოვა (თბილისი), 2. ლიანა კიკვაძე (აჭარა) — ტატინა კორნიენკო (თბილისი), 3. ოლა ჩაჩავა — ქეთინო ადამაძე (აფხაზეთი).

**შაჯათა წყვილთა თანრიგში:** 1. ზაზა ვივაზოვი — ნიკოლოზ სევესტიანი (თბილისი), 2. ლევან გვესციძე (აჭარა) — იგორ კვიციანი (თბილისი); 3. ალექსი ფომინოვი (თბილისი) — ფილიპე სანდოპოლი (ქუთაისი).

მეორეულ წყვილთა თანრიგში: 1. ნატალია რაზმაძე — იგორ კვიციანი (თბილისი), 2. ოლა ჩაჩავა (აფხაზეთი) — ზაზა ვივაზოვი (თბილისი), 3. ლიანა კიკვაძე — ლევან გვესციძე (აჭარა).

**3. შარვანიძე.**

## ნიმ რისპუბლიკური პირველობა

**ფიტნესპარკის** რაიონის სოფელ ჯაფარიძეში გამართულ პროფკავშირების სპორტსაზოგადოების რაიონბჭოს პირველობაზე თავისუფალ ჭიდაობაში, 1972-73 წლებში დაბადებული ორმოცდაათამდე ქაბუკი გამოვიდა. შეჯიბრების მიზანი იყო რესპუბლიკურ პირველობაში მონაწილეობისათვის კანდიდატების შერჩევა და რაიონის საჭიროა ცენტრებში (არბოშიკი, ჯაფარიძე, ზემო ქედი) სასწავლო-საფრთხილი მუშაობის წლიური შედეგების შეჯამება.

ყველაზე კარგად იასპარეხეს ჯაფარიძეში სპორტსმენებმა, სხვადასხვა წონაში ჩემპიონები გახდნენ ბესიკ ჭუჭულაშვილი, პამლეტ ყოჩიაშვილი, გიორგი სულაშვილი, ვასილ უზუნაშვილი, იოსებ უთრუთაშვილი, გოჩა მახანაშვილი, გელა გოგოლაშვილი. მით ვარდა პირველი ადგილები დიკავეს ზურაბ გაროზაშვილმა (ზემო ქედი), ვახტანგ ზუბიაშვილმა (არბოშიკი), ჯამბულ

ობის წლიური შედეგების შეჯამება. ყველაზე კარგად იასპარეხეს ჯაფარიძეში სპორტსმენებმა, სხვადასხვა წონაში ჩემპიონები გახდნენ ბესიკ ჭუჭულაშვილი, პამლეტ ყოჩიაშვილი, გიორგი სულაშვილი, ვასილ უზუნაშვილი, იოსებ უთრუთაშვილი, გოჩა მახანაშვილი, გელა გოგოლაშვილი. მით ვარდა პირველი ადგილები დიკავეს ზურაბ გაროზაშვილმა (ზემო ქედი), ვახტანგ ზუბიაშვილმა (არბოშიკი), ჯამბულ

ობის წლიური შედეგების შეჯამება. ყველაზე კარგად იასპარეხეს ჯაფარიძეში სპორტსმენებმა, სხვადასხვა წონაში ჩემპიონები გახდნენ ბესიკ ჭუჭულაშვილი, პამლეტ ყოჩიაშვილი, გიორგი სულაშვილი, ვასილ უზუნაშვილი, იოსებ უთრუთაშვილი, გოჩა მახანაშვილი, გელა გოგოლაშვილი. მით ვარდა პირველი ადგილები დიკავეს ზურაბ გაროზაშვილმა (ზემო ქედი), ვახტანგ ზუბიაშვილმა (არბოშიკი), ჯამბულ

### „ბაზზურთი“, „კატბურთი“, „როკბურთი“, „ბეისბოლი“...

**შეხარებით**

**სწორად და**

**აუჩქარებლად**

**უპრადლებით** ვადგენებ თვალს თქვენი გაზრდის ფურცლებზე მიმდინარე დისკუსიის ბეისბოლის ქართული შესატყვისის შერჩევის თაობაზე.

25 აგვისტოს ნომერში დაიბეჭდა ვახტანგ ვალოგერის წერილი სათაურით „რას ვერჩით ბეისბოლს?“ მე არ ვეთანხმები პატივცემულ მუსიკოსს. მართალია, მე არ მაქვს კონკრეტული წინადადება, თუ რა ვუწოდოთ ამ თამაშს, მაგრამ, ვფიქრობ, აუცილებელია მისი ქართული შესატყვისის მოძებნა (გნებავთ, „ბაზბურთი“, გნებავთ, „კატბურთი“).

პატივცემული ვახტანგი წერს, განა უხერხული არ იქნება, მაგალითად, ასეთი ფრაზა — „ამერიკელი ბაზბურთელები სსრ კავშირში“. მართალია, პირველ ხანებში შეიძლება ყურს ეხამუშოს ასეთი გამოთქმა, მაგრამ ზომ შევეჩვიეთ „ინგლისელ ფეხბურთელებს“ ან „ამერიკელ კალათბურთელებს“ და ა. შ.

ჩემი აზრით, რაც უნდა გვიუხერხლოს პირველ ხანებში, აუცილებელია ბეისბოლის ქართული შესატყვისის მოგოქმენით. დარწმუნებული ვარ, რომელი სიტყვაც არ უნდა შევარჩიოთ, ის მალე გადავამს ფეხებზე ჩვენს სალაპარაკო ენაში, ოღონდ შევარჩიოთ სწორად და აუჩქარებლად.

თვის უფრო შესაფერისი სიტყვა, არ ვეთანხმები გოჩა მახანაშვილს, რომელიც „კატბურთს“ გვთავაზობს — ვფიქრობ, ეს სახელი ზედმეტად მყვირალაა. მე მიმაჩნია, რომ ბეისბოლის ქართულად „როკბურთი“ უნდა ეწოდოს. „როკი“ ქართული სიტყვაა და ნიშნავს გათლილ, გასუფთავებულ ხის ტოტს. მე მგონი, „როკბურთი“ უფრო ზუსტად და სრულად ასახავს ბეისბოლის არსს და ისევე დამკვიდრდება ქართულ ენაში, როგორც „ფეხბურთი“, „კალათბურთი“, „ხელბურთი“, „ჩოგბურთი“ და სხვა.

**ვამა პამპაშიძე,**  
ლაგოდეხის რაიონის, სოფელი ვარდისხეობანი.

სო ასოციაციაში 70-მდე ქვეყანაა გაერთიანებული. აქედან მხოლოდ ერთ ქვეყანაში — პოლანდიაში ეძახიან მას „პანკოლს“. მამ, რით ვართ ჩვენ, ქართველები, პოლანდიელებზე ნაკლები? ბეისბოლი ერთ-ერთი უძველესი სპორტის სათამაშო სახეობაა, მისი წესები ჩვე კიდევ 1839 წელს შეიქმნა. ამ თამაშს დიდი წარსული და ტრადიციები აქვს. უკეთესი ხომ არ იქნება, არ ავიჩქარდეთ, ცოტა მოვითმინოთ და უკეთ გავიცნოთ ის, რის „მონათვლასაც“ ვაპირებთ.

ვათინური ამერიკის მრავალ ქვეყანაში, სადაც ბეისბოლის ეროვნულ სახეობად თვლიან, თავიდანვე სცადეს მისი „გაეხანაურება“

**ლალო ლომინაძე,**  
ქ. მახარაძე.

**იქნებ „როკბურთი“**

**სჯობს?**

თვალყურს ვადგენებ წერილებს, რომელთა ავტორები მსჯელობენ ბეისბოლის ქართული შესატყვისის თაობაზე. წაიკითხე ზ. რაიონიშვილის წერილიც, რომელიც მხარს უჭერს „ბაზბურთს“. ჩემი აზრით, ეს სახელი არ შესატყვისება ბეისბოლს — სასურველია, მოიძებნოს უფრო ტევალი, ამ სახეობის-



**მოდით, წუ**

**ვიჩაარებთ**

ყურადღებით ვადგენებ თვალს დისკუსიას იმის შესახებ, რა უნდა დაერქვას ჩვენს ქვეყანაში ახლანდელ დანერგულ სპორტის სახეობას — ბეისბოლს.

დავიწყეთ იმით, რომ ბეისბოლი საკმაოდ პოპულარულია მსოფლიოში, ოფიციალური მონაცემებით, სპორტის ამ სახეობას მისდევს 150 მილიონზე მეტი სპორტსმენი, ბეისბოლის საერთაშორის-

ხვდება სპორტის ამ სახეობების სახელებზე უფრო უხეშად, რომლებსაც დღემდე არ ეღივსათ გაქართულება. ასეთებია: რეგბი, ჰოკეი, ბიატონი, ტრაიკლონი, ფრისტაილი, ბობსლეი, სასტენდლო სროლა, დიკორუილი სროლა, დელტაპლანერიზმი, ავიომოდელიზმი, მოტოროსი, ავტორალი... კიდევ რამდენი ჩამოვთვალო? სხვათა შორის, რუს პოეტიტებს სპორტის ამ სახეობის არარსებობა სახელმა სრულიადაც ვერ შეუშალა ხელი იმაში, რომ მისი გაცნობიდან 9 წლის შემდეგ მსოფლიოში უძლიერესნი გამხდარიყვნენ და ესაჩელებინათ თავიანთი ქვეყანა.

მა, პკითხეთ იმ ქართველ სპორტსმენებს, რომლებიც უკვე უზიარებენ ბეისბოლის ანბანს, სურთ თუ არა იყვნენ კარგი „ტაფელობურთელები“? ან პატარა ბიჭუნას ვკითხეთ, უნდა თუ არა შეცადონება „კატბურთის“ სექციაში? ჩვენი აზრით „ბეისბოლი“ დროებით ბეისბოლად უნდა დავტოვოთ — ეს არც კარობია და არც სხვათა წამბაველებია.

ერთი სიტყვით, ბეისბოლი ჩვენთვის ჩვე კიდევ კეთილი სტუმარია, სტუმარს კი, მოგვსენებთ კარგი დახვედრა უნდა — ასეთია ქართული ადათი. იმ ცუდი დისასხლისივით არ დაგვემართოს, სტუმარს კარებშივე რომ შეაგებებს: „იატაკი არ დამისვარო, ფეხები კარგად გაიწმინდეო“.

**გელა ჩიხრაძე,**  
სსრ კავშირის ბეისბოლისტთა ნაკრები გუნდის მწვრთნელი, თბილისის „ივერიის“ უფროსი მწვრთნელი.

**ნამდვილად**

**საზიროსა**

ძალიან გამახარა იმ აზრმა, რომ ბეისბოლის ქართული შესატყვისი უნდა მოგოქმენით, ვფიქრობ, ეს ნამდვილია საჭიროა. ვეთანხმები გოჩა მახანაშვილს, რომელიც „კატბურთს“ გვთავაზობს.

**თენგიზ ახანაშვილი,**  
თბილისი.

**უპრადლებას**

**არავინ ვაპაცევს**

**პირფანსო რადამიანი** მეჭვრისხევი ხაქმალი დიდი სოფელია. ცენტრში არის სპორტული მოედანი, მაგრამ, ცხადია, ამ მოედნით მთელი სოფლის ახალგაზრდობა ვერ იხარავდება, მით უმეტეს მეჭვრისხევის ბავშვები. მეჭვრისხევის ხაქმალი დასოფლებულია ცენტრიდან. ჩვენ ვვკონდა საკუთარი სპორტული მოედანი, რომელიც 16 წლის წინათ მოეწყო, მაგრამ მას შემდეგ აღდგომარობა შეიცვალა. მოედანს უფელ წელიწადს ავიწროებენ, ხოლო რაც დარჩა, ისიც კარგა ხანია ხანაგვად გადააქციეს. მეჭვრისხევის კოლმეურნეობის ფიკულტურის მეთოდისტი არახოლენ დიანტე რეხებულა ჩვენი მოედნის ბედი. ამას გამო შევართეთ სოფლის ხელმძღვანელობას, მაგრამ ამოღ.

**ქვირფანსო რადამიანი** იქნებ თქვენ მაინც მოგვხედოთ, თორემ ჩვენთვის, როგორც ჩანს, არავის სცდება.

**მ. გვალაშვილი, მ. მახათაძე, მ. უსნაძე, მ. გომარაშვილი და სხვანი.**

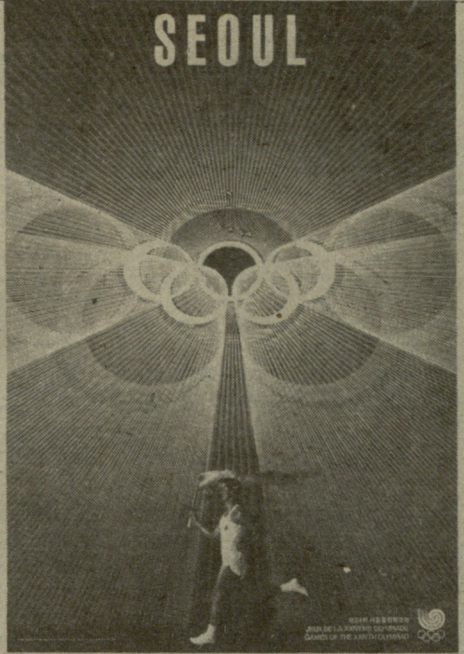




# ოლიმპიური შაპოვროვის თეატრალური გაელებვა



სეული. 17-საბრძანბარი  
2 თებერვალი, 1988 წ.



ნების ღერძად იქცა ოლიმპიურ მოძრაობაში.

და მაინც, 1988 წლის ოლიმპიადამ მხოლოდ ამით როდი დაიმსახურა საერთო ყურადღება და ინტერესი. იგი სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის დემონსტრირების სარბიელიც გახდა. აქაც დიდია ოლიმპიზმის დამსახურება (ისევე და ისევე მხოლოდ სპორტი არ გვაქვს მხედველობაში). ანდა არქიტექტურა ავილოთ. სეულის სპორტული ბაზები თავისთავადაა ტექნიკური პროგრესის უკანასკნელი მიღწევის ნიმუში. ეს სუპერგვიანტები ათმილიონიანი ქალაქის ნამდვილ მშენებელ იქცნენ. უნდა ვიფიქროთ, რომ ისინი მხოლოდ ოლიმპიური თამაშების მშენებელი არ ღირებოდათ. ამ ხალხმრავალი ქალაქის მოსახლეობას მართლაც ჩინებული შესაძლებლობები მიეცათ უზარუნ მასობრივი ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სიკეთეს, ხოლო რაც შეეხება დიდ სპორტს, უკეთეს რას ინატრებს აღაშინა.

**ქსელოვანობა** ოლიმპიადის ფინიში. თამაშების დამთავრებამდე რამდენიმე დღით ადრე გახდა ცნობილი, რომ საბჭოთა სპორტულ დელეგაციას სხვა ქვეყნების წარმომადგენლები სერიოზულ წინააღმდეგობას ვეღარ გაუწევდნენ პირველობისთვის ბრძოლაში. ჩვენი სპეციალისტები დაბეჯითებით ამბობდნენ, კიდევ ვის რომელ სახეობაში და რამდენი მედლის მოპოვება შეეძლო. თანამედროვე სპორტულმა მოძრაობამ თავისი განვითარების ახალ ეტაპზე შედეგების წინასწარი დადგენის პროგრესითაც დიდად წაიწია წინ.

იმ სათვალავში, რომელიც ჩვენი ათლეტების ოქროს ფონდს უნდა შემატებოდა, ლერი ხაბელოვის მედალსაც ვარაუდობდნენ. ჩვენს ფალანხს საამისოდ ყველა მონაცემები ჰქონდა, მისი მოპოვების შარშან და წელს ნამდვილად არავინ იყო დამიწყებულზე, მაგრამ... კაცი ბჭობდაო, ხომ გაეგვიძა...

ოლიმპიურ სოფელში, სადაც ჩვენ ცხოვრობდით, 27 სექტემბერს, საღამოს დანადგოლიანებული და შეშფოთებული მოვიდა ლადო მესტიური. იგი ჩვენი — ხაბელოვის მწვრთნელი. იმ საღამოს, ნაკრების ერთ-ერთმა ხელმძღვანელმა თურმე ხაბელოვს რამდენიმე იღითი გამოვარდინა. ლერის მოზდა მოულოდნელი იამ — ის იყო ვარჯიშს ამთავრებდნენ, რომ ბოლო იღითზე ლერიმ უცებ ბარბაყთან ტკივილი იგრძნო — ეგონათ კუნთი დაეკემა, მაგრამ თურმე უარესი მოზდა — კუნთი გაწყდა. ექიმების აქტიური ჩარევა, მხედველობაში გვაქვს ტკივილის გამაყუჩებელი საშუალებების გამოყენება, არ შეიძლება და დოზირებულ მისალონდელი უსიამოვნების გამო. ლერიმ ტრავმირებული ჩაატარა წინასწარი შეხვედრები, ფინალში დაუშვარდა მხოლოდ, ყველა — გარდა მთავარისა, სადაც ჩემპიონის ოქროს მედლის ბედი უნდა გადაწყვეტილიყო. ფინალური ასპარეზობის წინ ლერის ბარბაყი მთლად დაუღურადა (ტრავმას დაემატა სისხლჩაქცევები), სილურჯე შედარებულად გა-

დავიდა. რა უნდა ელოდა? ფინალში გამოსვლაზე უარს ხომ არ იტყოდა. ჩვენი მწვრთნელები ლერის არწმუნებდნენ, რომ ჩემპიონის ტიტულისთვის დავაში რუმინელ ვასილე პუშკაშუს იგი „ცალი ფენითაც“ დამარცხებდა. ეს მხოლოდ ნუგეში იყო, თუმცა ყველამ კარგად იცოდა, რომ ოლიმპიადა ოლიმპიადაა და აქ ყველა თავგამოდებით, თავდადებით იბრძვის, მით უმეტეს, ფინალში. უდიდესი, შეიძლება ითქვას, უღონოდ და უხალისოდ, მისთვის უჩვეულო სტილში ჩაატარა ლერიმ ეს გადამწყვეტი ორთაბრძოლა. თითქმის ბოლომდე გაუძლო, შეხვედრის დამთავრებამდე თითქმის აღარაფერი რჩებოდა და სწორედ ამ დროს აიღო მეტოქემ ქულა. ლერის ხვედრი ამ თამაშში ვერცხლის მედლი ყოფილა. ეს იყო ქვეყნის ნაკრებში საქართველოს წარგზავნილთა მერვე მედალი.

ლერიმ დაამთავრა შეჯიბრება და ახლა ბრძოლაში ჩაებნენ ყველაზე პრესტიჟული წონის, 130 კგ-ის მოჭიდავეები. აქ დავით გოგუნიანი იცავდა საბჭოთა ნაკრები გუნდის ღირსებას. როგორ გრძობდა თავს დავით? — კვითხეთ წინა საღამოს ვლადიმერ მესტიური შეიშო.

— დათო ახლა ისეთ ფორმაშია, როგორც არასდროს, რომ მიუშვა, მუხას მოთხრისო — დაგვამზიდა. ყველა ორთაბრძოლა მართლაც ცალად და ოსტატურად ჩაატარა ჩვენმა მოჭიდავემ. თავად განსაჩეთ: ფინალშიმდე არც ერთი ქულა არ მიუცია მეტოქისთვის, ხუთი რჩეული ფალანხი დატოვა „შრაალზე“, თავად კი მათგან... 48 ქულა ჩაიწერა. არ დაგვიწყდეთ, 48 ქულა — მიძი მე წონაში!

მაყურებელთა „კონტაქტი“, უფრო სწორად რომ ვთქვათ, იმათთან კავშირი, ვინც ხალხის მიღმა იდგა და გულშემატკივრობდა დათოს ბრძოლის პროცესშიც არ დაუკარგავს. დროდადრო გამოვლავდა და ხელით აჩვენებდა — საქმე კარგად მიდისო. ასეთი რამ იშვიათად ხდება, მით უმეტეს, როცა საქმე გვაქვს ისეთ მრისხანე მეტოქესთან, როგორც თვით ბრიუს ბაუშპარტერი — ოლიმპიური თამაშებისა და მსოფლიოს ჩემპიონი მიძიე წონაში. ეტყობა დათო ღრმად იყო დაჭერებული თავის უპირატესობაში. ამერიკელმა ფალანხმა პირველმა

მიულოცა ოლიმპიური ჩემპიონობა თავის ღირსებულ მეტოქეს.

**ესაც** მეცხრე მედალი, ოქროსი — მეოთხე!

თავისუფალი და კლასიკური სტილის მოჭიდავეთა ასპარეზობას საიმუს შესანიშნავი სპორტული დარბაზი მასპინძლობდა.

...სეულის ოლიმპიურმა თამაშებმა მხოლოდ იმით როდი მიიპყრო ყურადღება, რომ ჩვენი საუკუნის ერთ-ერთ ყველაზე მასშტაბურ (მხედველობაში მხოლოდ სპორტი არ გვაქვს) თავყრილობად იქცა, მსგავსი რამ ჯერ არ ახსოვს ისტორიას. მთავარი კი მაინც ის იყო, რომ სეულის თამაშები შემობრუნ-



ოლიმპიურ ბაზებზე ყოველ დღით ვარჯიშობდნენ თამაშების მასპინძლები.



ოლიმპიური პარკის ერთი კუთხე.

რი ობიექტი, რომელიც აიგო თამაშებისთვის, არის სეულის სპორტული კომპლექსი. იგი 170 მილიონი დოლარი ღირსებას აკლავს. სი ქალაქის ხელისუფლებამ წინააღმდეგობა გაუწია და 545 ათას კვადრატულ მეტრ ტერიტორიას მოიცავს. ოლიმპიადის დღეებში სპორტსმენების განკარგულებაში იყო შეჯიბრების ჩასატარებელი 34 და საწვრთნო-სავარჯიშო 72 სპორტული ობიექტი, აგრეთვე მთავარი პრესცენტრი, ოლიმპიური სოფელი, საერთაშორისო ტელევიზიონური ცენტრი, და ა. შ.

**ქალაქის** მართლაც თავისებური მშენებლობა ოლიმპიური სტადიონი, რომელიც 13 ათას კვადრატულ მეტრ ფართობს მოიცავს. სტადიონი იტევს 100 ათას მაყურებელს. ეს სტადიონი იყო თამაშების ეპიცენტრი, აქვე ჩატარდა ოლიმპიადის გახსნისა და დახურვის ცერემონიები.

სეულის სპორტული კომპლექსიდან 4 კმ-ით არის დაშორებული კიდევ ერთი უნიკალური სპორტული ცენტრი — ოლიმპიური პარკი. პარკის ვეებერთელა ტერიტორიაზე განლაგებული ველოტრეკი, ტანვარჯიშის დარბაზები, ცურვისა და წყალში ხტომის დახურული აუზები, აგრეთვე ჩოგბურთის კორტები 15000 მაყურებლისთვის. პარკში ისტორიული ძეგლებიცაა. განსაკუთრებით საყურადღებოა მონჩონის უძველესი ციხე-სიმაგრე. იმავ ტერიტორიაზე თვალსაჩინო ადგილზე დგას მარმარილოს დაფა, რომელზედაც ამოკვეთილია ყველა კორეელი ოლიმპიელის გვარი. პარკშივეა აღმართული ოლიმპიური კომპიუტერების ცენტრი საგამოყენო, საკონფერენციო და საბანკეტო დარბაზებით, მრავალრიცხოვანი ადმინისტრაციული სათავსოებით. სეულის სპორტულმა ბაზებმა პირველი გამოცდა მაშინ ჩაატარეს, როცა აქ გაიმართა აზიური თამაშები. სხვათა შორის, ამ თამაშებზე 11 მსოფლიო რეკორდი დამყარდა. მასპინძლებმა ჯერ კიდევ მაშინ დაამტკიცეს, რომ უნარი შესწევთ მაღალ ორხანაზე დაღობულ და ხანგრძლივად იტყვას, სახიმუშოდ ჩაატარონ ჩვენი პლანეტის ყველაზე უდიდესი ასპარეზობა — ოლიმპიური თამაშები.

**სპორტულმა** სამყარომ აღმოაჩინა ახალი ქვეყანა, სტუმართმოყვარე ხალხი, და რაღა თქმა უნდა, უმწვენიერესი თანამედროვე სპორტული ცენტრი. ოლიმპიადის მასპინძლები ვარაუდობდნენ, რომ ყველაფერი ამ თამაშებით არ დამთავრებულა, პირიქით, ამით ყველაფერი მხოლოდ დაიწყო. ოლიმპიადამ თავისი საქმე გააკეთა, ახლა ჯერი მიდგა სპორტის ცალკეული სახეობების საერთაშორისო ფედერაციებზე. სეულში ნებისმიერი შეჯიბრება შეიძლება დაიგეგმოს და ჩატარდეს, გენბავთ აზრის, გენბავთ მსოფლიო. ასე რომ, სახრეთ კორეას უცხო ქვეყნებთან სპორტული ურთიერთობის გაფართოების უდიდესი პერსპექტივა შეეძინა.

სპორტის მეშვეობით კი თვით სახელმწიფო გადის მსოფლიო ასპარეზზე.

**თენგიზ ბაჩინიაშვილი,**  
„ლელოს“ სპეციალური კორესპონდენტი.  
სეული — თბილისი.  
ავტორის ფოტოები.  
(გაგრძელება იქნება)

**გაგრძელება. დასაწყისი 28. „ლელო“ №№ 198, 199, 200, 201, 203.**

**ლიგა**

21 თებერვარს შედგა I ლიგის ფეხბურთელთა საკავშირო გათამაშების გამოტოვებული მატჩები.

დონის როსტოვის არმიელებმა თავიანთ მინდორზე მიიღეს გათამაშების ერთ-ერთი ლიდერი ცსკა. მატჩი დამთავრდა ცსკა-ს გამარჯვებით — 4:3.

**„დინამო“ (ბათუმი) — „გური“ (ლანჩხუთი) 1:1 (1:1).**

**ბათუმი. „დინამოს“ სტადიონი, 21 ოქტომბერი.**

**„დინამო“:** ბალაძე, გოციტიძე, მჭედლიშვილი, დურდიაძე, ჩიქოვანი, ჯოხაძე, შ. მანარაძე, აკოფიანი (ათუაშვილი), ბიკვაძე, ევანია, მეშკოვი.

**„გური“:** ქანთარია, ტყეშუაშვილი, ბონდარუკი, კახიანი, პარპოშვილი.

**ნკო, ცომაია, უორდანი, ხლუხი, გოგრიძეანი, ფრიდონაშვილი (კორღალიძე), მეხსი (იავროსკი).**

**მხაჯი ვ. ბარდტელი (კიშინიოვი). გააფრთხილებ ტყეშუაშვილს, უორდანი, მეშკოვი.**

30-ე ტურტიდან გადმოტანილ ამ მატჩს ბათუმში ერთობ არასახარბიელო ამინდი დაესწრო, წვიმდა გადულდებლად, სათამაშო მინდორი წყლის გუბეებით დაიფარა, ფეხბურთელებს რთულ პირობებში მოუხდათ თამაში. მიუხედავად ამისა, ბრძოლა იყო შეუპოვარი, დაძაბული. სატურნირო მდგომარეობა ორივე გუნდს აიძულებდა გაამარჯვებისთვის ეფიქრათ, მასპინძლებმაც და სტუმრებმაც ყველაფერი გააკეთეს ამ მიზნის მისაღწევად.

მატჩის დასაწყისში უორდანიას კარზე შესაძლებლობა შეეძინა დინამოელთა კართან, მაგრამ ეს მომენტი გამოყენებული არ იქნა. შე-

მდგ თამაში გათანაბრდა, მაგრამ მე-20 წუთზე ინდივიდუალური თამაშით თავი გამოიჩინა მესხმა, მან მოატყუა მეტოქე მცველები, კარიდან გამოიტყუა მეკარეც და ზუსტი დარტყმით გახსნა ანგარიში — 1:0.

ბათუმელებმა გაშვებულ გოლს გაძლიერებული კონტრშეტევით უპასუხეს, ანგარიშის გათანაბრების საუკეთესო შესაძლებლობა ვერ გამოიყენა ჯოხაძემ, მერე კი, 33-ე წუთზე, გარღვევაზე გავიდა მეშკოვი, მიაწოდა ევანია, რომელმაც საპასუხო ბურთი გაიტანა — 1:1.

შესვენების შემდეგ ტერიტორიული უპირატესობა ლანჩხუთელებს ჰქონდაო, მაგრამ კარგად ითამაშეს „დინამოს“ მცველებმა და მეკარე ბალაძემ. საინტერესო მატჩი, რომელიც საუკეთესოდ ჩაატარა კიშინიოველმა არბიტრმა, ფრედ დამთავრდა.

**გიორგი შარვაშიძე,**  
(ტელეფონით „ლელოს“ კორ.).

**ბათუმელების ცხრილი**

მდგომარეობა 20 ოქტომბრისთვის

ტ. მ. ფ. წ. ბ. ქ.	ტ. მ. ფ. წ. ბ. ქ.
„პამირი“	38 22 10 6 69-38 54
ცსკა	38 21 9 8 59-32 51
„როსტორი“	38 22 6 10 66-33 50
„გურია“	38 21 7 10 60-34 49
„ფანთაქ“	38 19 10 9 56-32 48
„დინ“ სტ.	38 17 10 11 54-40 44
ასკ „კარპ.“	38 17 8 13 48-27 42
„დაუგავა“	38 17 6 15 52-48 40
ასკ რ.	38 14 10 14 52-58 38
„ტავრია“	39 13 12 14 33-41 38
„გეოლოგი“	38 15 5 18 41-51 35
„ნოტაიკი“	39 14 7 18 52-76 35
„სპარტაკი“	38 13 8 17 49-54 34
„როსტ.“	38 13 8 17 55-63 34
„მინიკი“	39 13 8 18 39-47 34
„ქუზნაისი“	38 11 13 14 30-38 34
„მეტალ.“	38 11 12 15 26-37 34
„დინამო“ ბ.	38 13 6 19 36-43 32
„ზარია“	38 11 8 19 43-52 30
„ეუბანი“	39 10 10 19 33-51 30
„ზვერდა“	38 8 12 18 32-62 28
„კოლოსი“	38 9 7 22 28-56 25

**გამარჯვება**

**ცხრამეტ სვლაში**

ორი ტურიდან რჩება ისლანდიის ქალაქ რეიკიავიკში მიმდინარე მოქალაქე ვაითა „მსოფლიო თასის“ გათამაშების მესამე ეტაპის დამთავრებამდე.

მე-15 ტურში მსოფლიო ჩემპიონმა გარი კასპაროვმა დაამარცხა რაუნგრელი დიდოსტატი დიუგალი საქსი, დავიწია ლიდერს ალექსანდრე ბელიავსკის, რომელმაც თავის მხრივ ყაიმით დაამთავრა პარტია ვიქტორ კორჩინოსთან შეხვედრაში. ახლა ორივეს 9,5-9,5 ქულა აქვს.

მსოფლიოს ექსტრემიონმა მიხეილ ტალმა 19 სვლაში სვლით პოლანდიელ ლიდოსტატ იან ტიმანს. ეს ასეთი დონის მოჭიდრაკეთა შეჯიბრებაზე არც თუ ისე ხშირი შემთხვევაა. ლიდერებს ნახევარი ქულით ჩამორჩებიან იან ელვესტრი და მიხეილ ტალი. იოან პიარტროსის (ისლანდია) 8,5 ქულა აქვს. არტურ იუსუპოვისა და ჯონ ნანს (ინგლისი) — 8-8.

23/8 204/9871



კვირიდან კვირამდე

საპალატო კომპოზიცია

უნივერსიტეტელები

„პრავდა“ — 17 ოქტომბერი. ჩვენ გვაქვს „ჩვენი მე“, ამიტომაც გავიპარავთ... როგორ მიღობდა სსრ კავშირის ფეხბურთელთა ოლიმპიური ნაკრები თავისი გამარჯვებისკენ. გვესალუბრებთან გუნდის მწვრთნელი, ექიმი, ფეხბურთელები.

19 ოქტომბერი. „ფეხბურთის ენაზე“. საბჭოთა კავშირის ნაკრები შემაღლებულადაა ავსტრიელთა წინააღმდეგ ითამაშა ალექსანდრე ზავაროვმა. ინტერვიუ მკითხველთა თხოვნით.

„კომსოლოვსკაია პრავდა“ — 5 ოქტომბერი. „ხმა დაირბინა...“ კი-ეში, ადგილობრივი „დინამოს“ თამაშებს სულ უფრო ხშირად ესწრებიან იტალიელი სტუმრები.

19 ოქტომბერი. „გაბერილი ოქრო“. გამარჯვება ყველა ხერხით!.. ბოლო დროს ამ მიზნის მისაღწევად ძალზე ხშირად მიმართავენ დოპინგს.

„სოვეტსკი სპორტი“ — 19 ოქტომბერი. „რა არის პროფესიონალური საფეხბურთო კლუბი?“. წერილი იბეჭდება რუბრიკით „საქათბი, რომელიც ბევრს აინტერესებს“.

19 ოქტომბერი. „დიდი კატის ოქროს თევზაობა“. შტრიხები ოლიმპიური ჩემპიონის მიროსლავა მერიჩის პორტრეტისთვის.

20 ოქტომბერი. „რა არის ზღვარს მიღმა?“. მძლეონობა ყოველთვის იყო და ახლაც რჩება „სპორტის დედოფალად“. ინტერვიუ საკავშირო სპორტსახეობის მძლეონობის სამმართველოს უფროს ლევან სანაძესთან და ნაკრების მთავარ მწვრთნელ ივანე ტერ-ოვანესიანთან.

22 ოქტომბერი. „კაცი იყოს, თორემ მუხლი გამოინახება?“. ანუ იმის თაობაზე, თუ როგორ დაბრუნდა უდანაშაულო კაცი შინ მხოლოდ სამი წლის, ხუთი თვისა და თხუთმეტი დღის შემდეგ.

„სპორტლოტო“

სპორტული ლატარიების მთავარმა სამმართველომ შეაჯამა „სპორტლოტოს“ მორიგი, 42-ე ტირაჟების შედეგები, რომლებიც 16 ოქტომბერს გაიმართა.

„სპორტლოტო 6 45“-დან: გაიყიდა 1 583 390 ვარიანტი.

ექვსი ციფრი ვერავინ გამოიწყო. ხუთი ციფრის გამოცნობისთვის (38) მოგება 1979 მანეთია, ოთხისთვის (1757) — 40, სამისთვის (30669) — 3.

„სპორტლოტო 5 86“-დან: გაიყიდა 16 105 844 ვარიანტი.

ხუთი ციფრის გამოცნობისთვის (18) მოგება 10 000 მანეთია, ოთხისთვის (5585) — 159, სამისთვის (192 173) — 7.

42-ე ტირაჟების მოგებები გაიცემა 31 ოქტომბრიდან 30 ნოემბრის ჩათვლით.

„სპორტპროგნოზი“

სპორტული ლატარიების მთავარმა სამმართველომ შეაჯამა „სპორტპროგნოზის“ 42-ე ტირაჟის შედეგები, რომელიც 1988 წლის 15-16 ოქტომბერს გაიმართა.

ტირაჟში დაშვებულია 3.113.088 ვარიანტი. 13 შედეგის გამოცნობისთვის (16) მოგება 2.918 მანეთია, 12 შედეგის გამოცნობისთვის (330) — 283 მანეთი, 11 შედეგის გამოცნობისთვის (4.110) — 79 მანეთი.

შეჯამდა აგრეთვე ევროპის საფეხბურთო თასების გათამაშების ტურნირებზე მონაწილე გუნდების თამაშებზე შედგენილი სპეციალური ტირაჟის შედეგები, რომელიც 1988 წლის 5 ოქტომბერს გაიმართა.

ტირაჟში დაშვებულია 989.700 ვარიანტი. 13 შედეგის გამოცნობისთვის (65) მოგება 228 მანეთია, 12 შედეგის გამოცნობისთვის (1.642) — 18 მანეთი, 11 შედეგის გამოცნობისთვის (16.553) — 6 მანეთი.

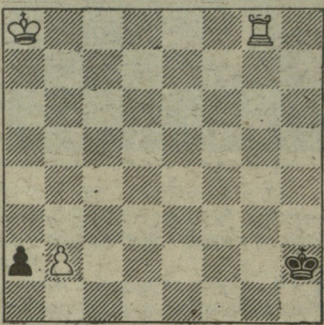
42-ე ტირაჟისა და სპეციალური ტირაჟის მოგებები გაიცემა 1988 წლის 5 ნოემბრიდან 5 დეკემბრის ჩათვლით.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის უდიდესი როლი ქართული კულტურის განვითარებაში ჩვენი ისტორიის მეტად თვალსაჩინო და მარადიული ფურცლებია. მის აღზრდილთ ბევრი ღირსშესანიშნავი წვლილი შეუტანიათ ერთ-ერთი და ზოგადად კაცობრიო კულტურის სხვადასხვა სფეროში. საყოველთაოდ არის ცნობილი იმ კურსდამთავრებულთა სახელები, ვინც ღვაწლი დასდო მეცნიერების, მეურნეობის, ხელოვნების, სპორტის განვითარებას და დიდების შარავანდედით შემოსა მშობლიური უნივერსიტეტი.

მაგრამ ბევრმა შეიძლება არ იცოდეს, რომ საერთო კომპოზიციის საქვეყნოდ აღიარებული ქართული სკოლის ბირთვი 50-იან წლებში სწორედ თბილისის უნივერსიტეტში შეიქმნა. მაშინ მის კედლებში შეგვდნენ ერთმანეთს ფიზიკის ფაკულტეტის კურსდამთავრებული იოსებ კრიხელი და სტუდენტები: ფიზიკოსი ველიმირ კალანდარიძე, ქიმიკოსი ვლადიკო კვეციანი და გეოგრაფი ვიკო ნეიძე, რომელთა თავდაპირველი გატაცება — ქაღალდი და კერძოდ, ეტიუდები შეიცვალა. უანრის არჩევანში და გატაცებაში კი ალბათ „ბრალი მიუძღოდა“ ექიმ გია ნადარეიშვილს, რომელმაც იმ ხანებში ქართულ ენაზე გამოუშვა წიგნი „ეტიუდები“ და ამასთან, თავისი სპორტულ-შემოქმედებითი მიღწევებით ქართული საზოგადოების ყურადღება მიიპყრო.

უნივერსიტეტელთა ერთ-ერთ პირველ შემოქმედებით ანგარიშად იქცა 1956 წელს მოწყობილი საკუთარი კონკურსი კომპოზიციების შედგენაში, რომლის მოთავე იყო საუნივერსიტეტო განხეთის მაშინდელი რედაქტორი, ქაღალდის დიდი მოტრფიალე ირაკლი ვეშაიძე. სპორტული და შემოქმედებითი თვალსაზრისით მეტად შთაბეჭდილი აღმოჩნდა უნივერსიტეტელი ეტიუდისტების პირველი გამოსვლებიც რესპუბლიკურ და საკავშირო კონკურსებზე.

3. კალანდარიძე, 1956



ყაიმი

შავი პაიკის უფლებელყოფას ეტლის აქტიური ჩარევა სჭირდება. 1. ეი8+ მფგ2 2. ეგ8+ მფ2 3. ეი8+ მფ2 4. ეე8+ მფდ2 5. ედ8+ მფც2

პროფესიული კალათბურთის უკლინარესი კლუბი

„ბოსტონ სელტიქსი“

„ბოსტონ სელტიქსი“ ნაბს ყველაზე უფრო ტიტულოვანი გუნდია. იგი 16-ჯერ იყო კალათბურთის ეროვნული ასოციაციის ჩემპიონი (1957, 1959-66, 1968-69, 1974, 1976, 1981, 1984, 1986). განსაკუთრებით შთაბეჭდილია 50-60-იანი წლები, როდესაც „ბოსტონ-სელტიქსი“ თერთმეტჯერ გახდა ნაბს ჩემპიონი.

ძველი საფიქრელია, რომ ეს რეკორდი უახლოეს ხანებში ვინმემ გაიმეოროს. წლებულს ამ გუნდის გამოსვლას წარუმატებლად მიიჩნევენ, რადგან ნაბს ჩემპიონატის ნახევარფინალში დამარცხდა „დეტროიტ პისტონსთან“. არადა, ამ ასპარეზობის ფინალი „უბოსტონ სელტიქსი“ ყოველთვის სენსაციად აღიქმება. საინტერესოა როგორ აღსაქმდა თავისი გუნდის თამაშს მწვრთნელი კეის ჯონსი:

„არა მგონია 1986-87 წლის სეზონი როდისმე დავიფიქროთ. მიუხედავად იმისა, რომ თითქმის მთელი სეზონი ტრავმების გამო გამოგაკლდა ბილ უოლტონი, სკოტ უოლმენი და დენ ბაზი, ეს მაინც ერთ-ერთი საუკეთესო სეზონი იყო ჩვენთვის. მარჯის მიზეზი მხოლოდ უოლტონის და უედმენის დაშავება როდი გახლავთ, მთავარი ისაა, რომ

მათ თითქმის სრული სასტარტო ხუთეული — ლარი ბერდი, კევინ მაკპეილი, რობერტ პარიში, დენის ჯონსონი და დენი ეინჯი შეემატნენ. მიუხედავად ამისა, მატჩების სარეკორდო რაოდენობა მოვიგეთ — 59, წავაგეთ 23. ვამაყობ იმ თავგანწირვით და საქმისადმი თავდადებათ, რაც ჩვენმა მოთამაშეებმა ამ სეზონში გამოავლინეს“.

— რაც შეეხება მომავალ 1988-89 წლის სეზონს, — განაგრძობს ჯონსი, — ჩვენი სასტარტო ხუთეული იგივე დარჩება, რაც ბოლო 5-6 სეზონის განმავლობაში იყო. დენი ეინჯი, დენის ჯონსონი, ლარი ბერდი, კევინ მაკპეილი, რობერტ პარიში. მათი მაღალი ინდივიდუალური ოსტატობა კომენტარს არ საჭიროებს.

„ბოსტონ სელტიქსი“ ყველაზე კოლორიტული ფიგურა, რა თქმა უნდა, ლარი ბერდი. ბოლო ხანებში გუნდის ყველაზე დიდი წარმატებები სწორედ ამ კალათბურთელის სახელთანაა დაკავშირებული. ლარი ბერდი დაიბადა 1956 წლის 7 დეკემბერს. თამაშობდა ინდიანას უნივერსიტეტის გუნდში. მისი ბრწყინვალე თამაშის წყალობით ეს გუნდი გახდა აშშ-ს ჩემპიონი სტუდენტებს შორის. 1979 წელს ლარი ბერდი ჩა-

6. ეც8+ მფხ1! მეფემ ბოლოს და ბოლოს თავი დააღწია ეტლის ქიშკის და შავი პაიკის ლაზერად გაყვანა გარდაუვალია. მაგრამ თითო-რამე გადარჩენის მახვილონივერული შანსი უჩნდებათ. 7. ეც7! ა1ლ+ 8. ეა7 და ირკვევა, რომ ლაზერი საკუთარი მეფით არის დაბლოკირებული (აი, ეტლის თითქოს და უმიზნო ქიშკის ნამდვილი მიზანი) 8. ...ლ:ხ2 9. ეხ7 ყაიმი. სტუდენტ-კომპოზიტორის ამ ერთ-ერთმა პირველმა ქმნილებამ გაზეთ „ახალგაზრდა კომუნისტის“ საკავშირო კონკურსზე 1 სპეციალური პრიზი დაიმსახურა და სამუდამოდ დაიმკვიდრა ადგილი საუკეთესო ხუთფიგურაიანი („პაწია“) ეტიუდების კოლექციაში.

პირველი წარმატებების შემდეგ სამ ათეულზე მეტი წელი გავიდა. მაგრამ მათი ახალგაზრდული გატაცება საკალათბურთო პოეზიით არ გამქრალა. ამ ხნის განმავლობაში საგრძობლად იმატა ოსტატობამ და გამარჯვებთა ნუსხამ, მაგრამ თითოეული მოთაინსათვის თბილად მოსაგონარი დარჩა შემოქმედებითი ბოგრაფიის „საუნივერსიტეტო პერიოდი“.

შემდგომში უნივერსიტეტის აღზრდილთაგან ქართულ საკალათბურთო კომპოზიციას ახალი საიმედო ძალები შეემატა: პრობლემისტი — ქიმიკოსი გივი მოსიაშვილი, ეტიუდისტები — ფიზიკოსები ნიკო ფანჯაქია და მერაბ გოგბერაშვილი, რომელთა გამოვლა ასპარეზზე მომავალი გამარჯვებების საწინდარად უნდა მივიჩნიოთ.

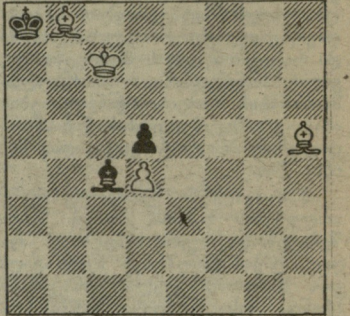


შამათი 2 ხელაში

ამ ორსულიან მინიატურაში გამზადებულია წინასწარი თამაში: 1. ...მფა3 2. ეც1X და 1. ...მფც2 2. ედ4X, რომელიც ნამდვილ თამაშში განუხორციელებელი რჩება. ამოცანას ხსნის 1. მდ2! რომლის შემდეგაც შავი მეფის ოთხგარიანტან „ვარსკვლავისებურ“ თამაშს: 1. ...მფა3, მფც3, მფც1, მფა1 შემდეგ ახალი შამათები მოსდევს: 2. მც4, მა4, მდ3, ედ4X.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა ახლახანს თავისი დარბაზის 70 წლისთავი იხეიმა. ამდენივე ხნისაა განთქმული დანიელი პრობლემისტი კლასიკური ხუთსულიანი ამოცანაც, რომელიც თეთრი და შავი ქუს საინტერესო ორთაბრძოლაზეა აგებული.

5. კეპი, 1918



შამათი 5 ხელაში

ველით თქვენს ამოსხმებს, ძვირფასო მეგობრებო!

ამოხსნა

„ლეოს“ 6 ოქტომბრის ნომერში დაბეჭდილი სამსვლიანი ამოცანა (ვ. რეხინკინი, 1976), რომელიც ამომხსნელთა XII მსოფლიო პირველობაზე იყო წარმოდგენილი, შემდგენიარად იხსნება: 1. ლh1! ტუ გკვაბი. 1. ...ე2 2. ...ე1, 1. ...ქd4 2. მ:დ2 3. ...ე3 2. მენ+, 1. ...ქb2 2. ედ3+ ვაქვეყნებთ იმთ ვვარებს, ვინც პირველმა გამოგავაზა სწორი პასუხი: რ. ასათიანი, ა. ჩაფიჩაძე (ორივე — თერჯოლა), ვ. ვახარია, ლ. ხარატი, გ. ფანცხავა, ა. ამირთბი, დ. ლორთქიფანიძე (ყველა — თბილისი).

რედაქტორი

თ. გაჩეჩილაძე

აღმწარდელ-მასწავლებლებს იწვევს ფიქტურულ-გამაჯანსაღებელი კოორპირაციი „მართხი“

საქართველოს სსრ სახალხო განათლების სამინისტროს ბავშვთა და მოზარდთა ცენტრალური რესპუბლიკური სასპორტო სკოლასთან შექმნილი ბავშვთა ფიქტურულ-გამაჯანსაღებელი კოორპირაციი „მართხი“ საბავშვო ბაღებში სამუშაოდ იწვევს ფიზიკური კულტურის სპეციალისტებს — უმაღლესი და საშუალო განათლებით; სსრ კავშირის სპორტის ოსტატებს და სპორტის ოსტატობის კანდიდატებს, რომლებიც ქ. თბილისში მუდმივად არიან ჩაწერილნი. აღმწარდელ-მასწავლებლების შრომის ანაზღაურება მოხდება შრომითი ხელშეკრულებით და კომპერატობის საქმიანობა ჩაითვლება შრომით სტაჟში.

მსურველებს პირობების გაგება შეუძლიათ ცენტრალურ რესპუბლიკურ სასპორტო სკოლაში ყოველდღე, შაბათისა და კვირის გარდა, 12 საათიდან 14 საათამდე. ტელ. 95-76-38, ოთახი 4, ნინოშვილის 57.

კომპერატობის „მართხის“ პასუხი.

Table with columns: „სპორტპროგნოზი“, 44-ე ტირაჟის პროგრამა (29-31 ოქტომბერი), პროგნოზი. Rows list various numbers and their corresponding prizes.

ჩვენი მისამართი: წერილებისთვის — 380096, თბილისი, ლენინის ქ. 14, ლექსებისთვის — თბილისი, „ლელო“.

ჩვენი მისამართი: ჩვენი მისამართი: წერილების განყოფილება — 98-97-55, სამდივნო — 98-97-52, ინფორმაციის განყოფილება — 98-97-53, „მერანი“ — 98-97-26, „მართხი“ — 98-97-27.

ჩვენი მისამართი: ჩვენი მისამართი: 66435

საქართველოს კ კვ.-ის გამომცემლობის შრომის წითელი დროშის ორდენისანი ტკამბა. 380096, თბილისი, ლენინის ქ. 14. იბეჭდება ოცხეტური წიხით საგაზეთო კორპუსში: ზოგარაულის, 29. 1-4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 უე 10899